

Передплатний індекс 40296

Вигідна передплата — на сайті jmil.com.ua

**Всеукраїнське видання
для педагогів та батьків**

Видається з 1997 року

№ 2 (128) 2021

Виходить 10 разів на рік

Науково-методичний додаток
до журналу "Дошкільнє виховання"

Шеф-редакторка *Юлія Журлакова*
Головна редакторка *Ольга Мельник*
Літературна редакторка *Тетяна Небесна*
Коректорка *Ніна Любаченко*
Комп'ютерна верстка *Наталії Гогунської*

Адреса редакції: 04053, Київ-53, а/с 36
Тел.: (044) 486-11-19, (096) 548-62-26,
(099) 376-35-36

E-mail: pp@dvsvit.com.ua

Засновник: ТОВ Видавництво "Світлич". Свідоцтво про державну реєстрацію засобу масової інформації: серія КВ №6921 від 31.01.2003р.

Видруковано у друкарні ТОВ "Паперовий Змії-Опт", 01023, м. Київ, вул. Л. Первомайського, 6. Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №2302 від 04.10.2005. Підписано до друку 19.02.2021. Формат 60x84 1/8. Папір офсетний. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 3,38.

У світі театру

Театральне мистецтво ніби створене для навчання, розвитку й виховання дітей. Формування загальної культури, мистецько-творчої компетентності, розвиток емоційної сфери, мовлення, навичок взаємодії та рефлексії — усі ці завдання і ще безліч інших можна розв'язувати засобами театру. Малята отримують неабияке задоволення і від споглядання вистав, і від власної сценічної діяльності.

То як залучити дошкільнят до світу театру, зробити його близьким і зрозумілим? У лютому випуску "Палітри педагога" ми спробували дати якнайповнішу відповідь на це запитання.

Читайте в номері:

- ✓ Ознайомлення дітей із театральним мистецтвом: напрямки, підходи, методи і прийоми.
- ✓ План роботи театральної студії в дитсадку.
- ✓ Психологічні етюди для маленьких акторів.
- ✓ Цікаві театри: рукавичок, олівців, шахових фігурок та повітряних кульок.
- ✓ Музичне заняття "Оперна вистава — захоплива справа!"
- ✓ Розвага з використанням театру рукавичок.

Не пропустіть наступний тематичний випуск
"Логопедичний практикум"

ЗМІСТ

СВІТ ТЕАТРУ

- 3 *Інна КОНДРАТЕЦЬ*
Ласкаво просимо до театру!
Ознайомлення дошкільників із театральним мистецтвом
- ПЛАНУВАННЯ • Співпраця з родиною
- 10 *Лариса КОЧАН*
Театр з малятами і для малят
- 11 **Орієнтовний план роботи театральної студії для дітей молодшої групи**
- СВІТ ТЕАТРУ
- 17 *Магдалена МОЙСЮК*
Волянчиків театр
- ↓ *Лора із хмаринки*
Казки для дітей дошкільних груп
- 19 *Тетяна ЛАКУСТА*
Шаховий театр
- 20 **Як Вередунчик став Веселунчиком**
Казка для дітей старшої групи та їхніх батьків
- 21 *Людмила ТЕСЛЯ*
Олівчиковий театр

Чарівні перетворення рукавички

- 22 *Марина ВРУБЛІВСЬКА*
Театр повітряних кульок
- ↓ **Світ чудовий, бо різнокольоровий**
Вистава для дітей дошкільних груп

ПСИХОЛОГІЯ

- 24 *Олена КАМІНСЬКА*
Театр емоцій
Пластичні етюди, ігри та вправи для розвитку емоційної сфери дітей

СВЯТА І РОЗВАГИ

- 26 *Лідія КУЗЬМЕНКО, Любов ЛИСА*
Є різні театри незвичні, і серед них — рукавичний!
- 27 **Перша квіточка весни**
↓ Розвага з використанням театру рукавичок для дітей середньої групи

МУЗИКА

- 29 *Наталія КАМІНСЬКА, Маргарита КОМАРОВА*
↓ **Оперна вистава — захоплива справа!**
Бінарне музичне заняття для дітей старшої групи

© Видавництво "Світлич", 2021
Забороняється передрук і копіювання матеріалів журналу нинішнього і минулих років

Журнал "ПАЛІТРА ПЕДАГОГА"
можна передплатити у відділеннях Укрпошти
або на сайті jmil.com.ua

↓ — ДОДАТКОВІ МАТЕРІАЛИ ДО ПУБЛІКАЦІЙ МОЖНА ЗАВАНТАЖИТИ НА САЙТІ DV.IN.UA

ЛАСКАВО ПРОСИМО ДО ТЕАТРУ!

Ознайомлення дошкільників із театральним мистецтвом

Інна КОНДРАТЕЦЬ, канд. пед. наук,
старша викладачка кафедри дошкільної освіти,
Педагогічний інститут Київського університету імені Бориса Грінченка

Чи потрібен театр людям майбутнього? Відповідь однозначна: так! Набагато складніше відповісти на інше запитання: що маємо зробити ми, педагоги, аби наші вихованці пізнали всю глибину, розмаїтість та красу театрального мистецтва і стали його щирими шанувальниками? До вашої уваги — “покрокова інструкція” із введення дітей у світ театру.

театралізована діяльність

мистецько-творча компетентність

ДЛЯ ЧОГО ДОШКІЛЬНИКАМ ТЕАТР?

У своєму дослідженні Микола Юдін виявив небезпечну тенденцію: індиферентне (байдуже) ставлення більшості сучасних батьків до театру. Викликають смуток і здивування висловлювання на кшталт: “Я без театру виріс, досягнув певного становища в суспільстві, і діти без нього не бідують”, “Екскурсії вихідного дня до театру — відгомін минулого” та ін.

Цілком можливо, що ці дорослі без театру обійдуться. А діти? Онуки, правнуки? Якими вони виростуть? Яким буде суспільство майбутнього, якщо естетичну насолоду і духовне саморозгортання кожної особистості витіснять суто матеріальні аспекти?

У такій ситуації надзвичайної ваги набуває роль вихователя: показати малятам інші обрії життя, “закохати” їх у театр, коректно й делікатно здійснювати естетичну просвіту членів родин. Адже вплив театру на становлення особистості дитини величезний.

Театральне мистецтво є одним із найефективніших методів естетичного виховання, творчого та емоційного розвитку дітей дошкільного віку.

Синкретична (об’єднавча) природа театрального мистецтва сприяє розкриттю потенціалу кожної дитини. Театр дає змогу малюкові безпосередньо торкнутися тем і образів різних видів мистецтва — вербальних, візуальних, звуко-інтонаційних. Перегляд вистав змушує дитину замислитись, розвиває увагу, уяву, пам’ять, мислення, мовлення.

Отже, театральне мистецтво можна сміливо назвати мистецтвом дитинства, мистецтвом щастя і краси, самовираження й чуттєвості.

ТЕАТРАЛЬНО-МИСТЕЦЬКЕ РОЗВИВАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Одним із найактуальніших завдань дошкільного закладу в контексті формування загальної та мистецької культури є створення *театрально-мистецького розвивального середовища*, яке:

- забезпечить психологічний комфорт кожній дитині;
- дасть вихованцям відчуття захищеності та впевненості в собі;
- створить умови для саморозгортання й прояву творчості кожного малюка;
- відтворить театральну атмосферу (декорації, реквізит, антураж).

Театрально-мистецьке розвивальне середовище — цілісна система, яка гармонійно інтегрує художньо-естетичну, театралізовану та художньо-пізнавальну діяльність і забезпечує умови для набуття дітьми соціокультурного досвіду взаємодії у співтворивстві однолітків та дорослих, де вони осягають такі цінності як свобода, гідність, коло власних інтересів і мають можливість вільно проявляти емоції. Кожна деталь цього середовища має стимулювати думку малят, надихати на творчість і розвиток.

Метою залучення дітей до театрального мистецтва є не лише ретельна підготовка святкових виступів, а й, передусім, створення атмосфери творчості; формування емоційно-чуттєвої культури та мистецької рефлексії, глядацької культури і навичок акторсько-виконавської діяльності; удосконалення мовлення та навичок інтонування; соціально-комунікативний розвиток дітей.

У просторі групового приміщення та музичної зали варто створити театральні осередки зі сценою й кулісами, декораціями та реквізитом, костюмерною, необхідними атрибутами для демонстрації різних видів театру і сценічних етюдів.

НАПРЯМИ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ТЕАТРАЛЬНИМ МИСТЕЦТВОМ

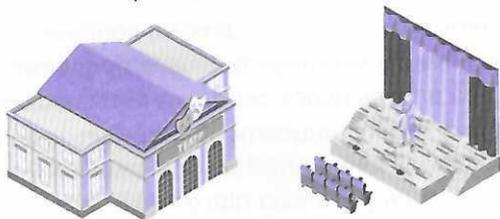
Ознайомлення дітей із театральним мистецтвом відбувається у трьох напрямках:

- 1) безпосереднє ознайомлення з театром (приміщенням і закладом) та / або зустрічі з представниками театральних професій;
 - 2) опосередковане ознайомлення з театром;
 - 3) театралізована діяльність.
- Зупинімося детальніше на кожному з них.

Безпосереднє ознайомлення з театром

На жаль, цей напрям діяльності нині зведений до мінімуму, у силу різних причин, як-от: пандемія й карантинні обмеження; відсутність театрів у невеликих містечках та сільській місцевості; нехтування можливістю відвідати виставу в тих населених пунктах, де театри є; низький рівень культури родин, недооцінювання педагогами та батьками ролі театального мистецтва у вихованні дітей.

У цій ситуації педагоги мають проявити креативність у пошуку найдієвіших способів ознайомлення вихованців зі світом театру. Від виховательської майстерності залежить уміння перетворити звичайну подію (наприклад, приїзд до садочка невеликої театральної трупи з виставою) на небуденну: з етапами очікування й підготовки, емоційного проживання дійства, висловлення подяки акторам, спілкування після вистави, що задовольняє живий інтерес дітей до професії (інтерв'ювання, фотографування). І саме спостерігаючи щире захоплення, інтерес, емоційні та поведінкові реакції на дійство виховательки, діти навчаються взаємодіяти з театральним мистецтвом.

Поради щодо планування й проведення з дітьми діалогів / полілогів про театр

- Починати розмову завжди варто зі звернення до життєвого досвіду, дітей і свого особисто-го ("Хто з вас був у театрі? З ким? Яку виставу ви

Візьмемо з фетру персонажів Й історію про них розкажем.

(Це та наступні фото надіслала Лідія Кузьменко, ЗДО № 2 "Калинка", м. Новоград-Волинський, Житомирська обл.)

дивилися?"; "Хто що чув про театр? Від кого?"; "Якими трьома словами ви можете описати театр?"; "Для чого люди ходять до театру?").

- Важливо звернути увагу вихованців на емоції ("Що ви відчували, коли заходили до театру?"; "Яке враження справила на вас глядацька зала?"; "Що найбільше вас вразило?"; "Що ви відчували під час перегляду вистави? Чому?" та ін.).
- Бажано час від часу повертатися до спогадів про театр, нагадувати вихованцям про враження і переживання, пов'язані з певною виставою (вправи "А хто згадає?", "Порівняй"; аналогії та алюзії до конкретних епізодів театральних вистав тощо).

Алгоритм ознайомлення дітей із театром як закладом

1. Розкриття особливостей підготовки до відвідування театру

На початку розмови варто разом із дітьми обговорити такі питання:

- З чого починаються відвідини театру? (З бажання подивитися певну виставу в певному театрі.)
- Що насамперед слід зробити, аби похід до театру відбувся? (Придбати квитки.)
- Які почуття виникають у нас під час очікування дня вистави?
- Як слід одягатися для відвідин театру?
- Чи можна запізнюватись на виставу?
- Які правила поведінки в театрі?

Добре, якщо педагог розповідає дітям про власні переживання і поведінкові прояви, пов'язані з відвідуванням театру ("Я завжди готуюсь до вистави вже

за кілька днів: продумую, що вдягну, що взую, яку зачіску зроблю”; “Мені подобається приїжджати до театру за півгодини до вистави, аби мати час походити і помилуватися його інтер’єром” тощо).

Правила поведінки в театрі не варто формулювати у вигляді сухих заборон без пояснень причини (“Не говори”, “Не їж”...). Краще використовувати яскраві слогани, які моделюють бажані прояви поведінки (“До театру зібрався — ошатно вбрався”, “Оплески шалені артистам приємні”, “Актори заслуговують на повагу”, “Глядацька зала — не їдальня”, “Емоції проявляй, та іншим не заважай”, “Смішно — смійся, сумно — плач” та ін.).

Така подача етичних норм поведінки:

- сприятиме формуванню в дошкільників стійкого сприйняття театру як небуденного явища у своєму житті, свята;
- розвине їхню здатність поєднувати власні бажання й емоційні прояви з делікатністю та повагою до почуттів інших людей;
- підготує ґрунт для формування емоційної культури та мистецької рефлексії, які дадуть можливість кожній дитині усвідомлювати свій емоційний стан, розуміти й виражати свої почуття, порівнювати власні емоції з переживаннями однолітків, дорослих, персонажів театрального дійства.

2. Ознайомлення з архітектурою й оздобленням приміщення театру

Тут варто обговорити такі питання:

- Чим відрізняється театр як небуденна архітектурна споруда від звичайного будинку?
- Які особливості оздоблення приміщення й території навколо?
- Яку інформацію надають нам органи чуття?

3. Обговорення дій людей у театрі (на основі спостереження або розповіді педагога)

Детальна розповідь про дії глядачів у театрі допоможе дітям згодом самостійно організовувати тематичні творчі та режисерські ігри. (Наприклад, хтось купує квитки в касі: “Мені, будь ласка, квиток на сьогоднішню виставу. Якогома ближче до сцени, якщо можна”. — “4-й ряд у партері вас влаштує?” — “Авжеж, дякую!” — “З вас 100 грн”. — “Дякую. Будьте здорові!” — “Прошу. Навзаєм”.) Корисно буде розглянути квиток, проаналізувати його елементи: назви театру та вистави, номери ряду й місця тощо.

Бажано звернути увагу дітей на оформлення елементів приміщення: вигляд дверей, біля яких перевіряє квитки капельдинер*; гардероба, куди можна

здати верхній одяг та громіздкі речі, парасольки й отримати взамін номерок; оздоблення стін, фойє, глядацької зали; дзеркала, біля яких можна навести лад у зовнішньому вигляді; портрети акторів театру; світлини з фрагментами вистав; репродукції картин, скульптури тощо.

Окремо варто згадати, що в театрі глядачі можуть придбати театральний бінокль (відрізняється від звичайних маленьким розміром і вишуканим оздобленням) і програмку — буклет, де подано інформацію про виставу: назву п’єси, автора, рік написання, режисера, акторів, художників, костюмерів, звукооператорів та ін., можливо, стисло викладено сюжет (особливо це важливо для оперних та балетних вистав).

4. Бесіда про традиції та історію театру, його роль у житті людини

Наступним кроком буде повідомлення про сигнали до початку перегляду вистави — три дзвінки: два попереджувальні й третій, останній. Після третього дзвінка в залі гасять світло, розсувається завіса, і театральне дійство розпочинається.

Тут же буде доречно нагадати дітям про традиції, а також правила, що діють у театрі. Коротко згадати про те, яким древнім є театральне мистецтво, та розповісти одну-дві маленькі оповідки (легенди, бувальщини), пов’язані з театром чи відомими акторами.

5. Обмін враженнями, рефлексія

Після відвідування театру або перегляду вистави в садочку важливо обговорити з дітьми побачене. Пояснити вихованцям, що обмін враженнями, думками та емоціями, які виникли під час перегляду, є важливим моментом, що допомагає краще усвідомити побачене, почути себе ніби збоку, а також порівняти свої враження з відгуками інших глядачів (і можливо, здивуватися тому, які вони різні).

Провести таку бесіду допоможуть продумані запитання. А щира саморефлексія дорослого (“Я у захваті від гри акторів!”, “Актор, який грав Вовка, талановито розкрив образ!”, “Музика допомогла перенестись у казку!”, “Художник цього театру — справжній майстер! Які чудові декорації!” тощо) є орієнтиром і зразком для вироблення дітьми власних суджень і моделей поведінки.

* Капельдинер зустрічає глядачів; перевіряє квитки; готує глядацьку залу до вистави; допомагає глядачам знайти свої місця (за потреби); консультує щодо репертуару театру; під час вистави стежить за порядком і дотриманням правил поведінки; робить зауваження порушникам (фото- і відеозйомки, телефонні розмови).

Опосередковане ознайомлення з театром

Коротка класифікація видів театру

Театр одного актора: дорослий за допомогою перетворення, елементів костюмів, реквізиту і декорацій ілюструє певний літературний твір або "оживлює" ігрову ситуацію (прикро, але цей прийом використовується в ЗДО рідко).

Стендовий театр: фланелеграф, театр на магнітах, тантамарески.

Настільний театр: іграшки, картинки, книжки-забавки.

Атрибутивний театр: театр на морських камінчиках; театр на фартушку, на прищіпках, театр ложок, театр із яєць, із кульок тощо.

Безпредметний театр: пальчиковий театр, театр "leg-players" ("ніжки, що граються").

Форми роботи з дітьми

Засобів ознайомлення дітей із театральним мистецтвом існує багато. Розглянемо тут коротко найбільш поширені.

- Демонстрація на заняттях (по змозі) елементів різних видів театрів.
- Спільне з дітьми слухання аудіоверсій казок, радіовистав.
- Перегляди з дошкільниками інформаційних і театральних передач і вистав.
- Розглядання тематичних світлин (зокрема з досвіду відвідування театрів вихователями та родинами дітей).
- Дидактичні ігри ("Купуємо квитки до театру", "Ми прийшли на виставу", "Репетиція" тощо).
- Розглядання і обговорення полотен художників, на яких зображено сцени з театрального життя.
- Діалоги (полілоги), присвячені професіям людей, які працюють у театрі.

Активно використовують педагоги **слухання казок в аудіозаписі**. Зручність такої форми роботи в тому, що твір можна прослухати неодноразово в будь-який час. При цьому діти невимушено засвоюють засоби виразності, інтонування, нормативну вимову слів; збагачується їхнє мовлення, розвивається уява. Серед **недоліків** — відсутність безпосереднього контакту акторів і глядачів, а також те, що інколи діти, слухаючи казки, паралельно малюють, бавляться з іграшками, їдять тощо, а це

призводить до поверховості сприйняття, недостатнього емоційного занурення.

Сучасним дітям доцільно показувати і **онлайн-вистави**. Такий формат незамінний в умовах неможливості відвідувати театр наживо. Тут завданням педагога є забезпечення усвідомленого перегляду вистав. Доцільно робити паузи під час перегляду — для уточнення, необхідних роз'яснень, відповідей на запитання дітей. Корисним може виявитися прийом передбачення ("Як гадаєте, що буде далі?", "Що відповідь Півник мишенятам?" тощо).

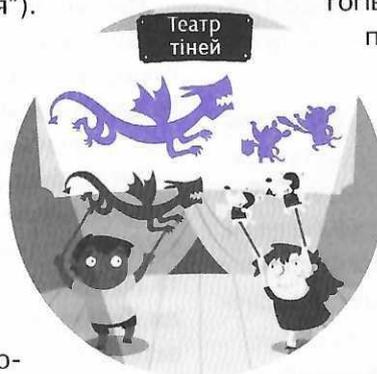
Запитання для поглиблення сприйняття театального мистецтва

Важливим засобом формування здатності до тонкого розуміння і глибокого сприйняття театру є бесіди після перегляду вистав. Звертаємо увагу педагогів на **характер запитань**, які варто пропонувати дітям. Не варто зловживати репродуктивними ("Про кого вистава?", "Куди пішов...?", "Що робили..?", "Що відповіла..?", "Про що розповідалось у казці?"); запитаннями закритого типу ("Тобі сподобалася вистава?", "Тобі до вподоби Червона Шапочка?") та запитаннями, що спонукають до радикальної оцінки ("Хто вчинив погано?", "Хто з персонажів злий?").

Схильність дорослих поділяти все на біле і чорне, погане і добре, на нашу думку, має руйнівний вплив на дитячу душу. Світ, у якому ми живемо, різнобарвний, багатий, і не все в ньому однозначно. Звичка відмовлятися від відтінків в емоціях і поведінці, аналізу причин певних учинків призводить до формування подвійних стандартів (*невідповідність між "Я знаю" і "Я роблю"*) і комплексів ("Я поганий, бо не чиню як позитивний персонаж твору").

Види запитань, яким варто віддавати перевагу

- **Евристично-пошукові** дають можливість глибше вникнути в характер персонажів, установити причинно-наслідкові зв'язки між персонажами

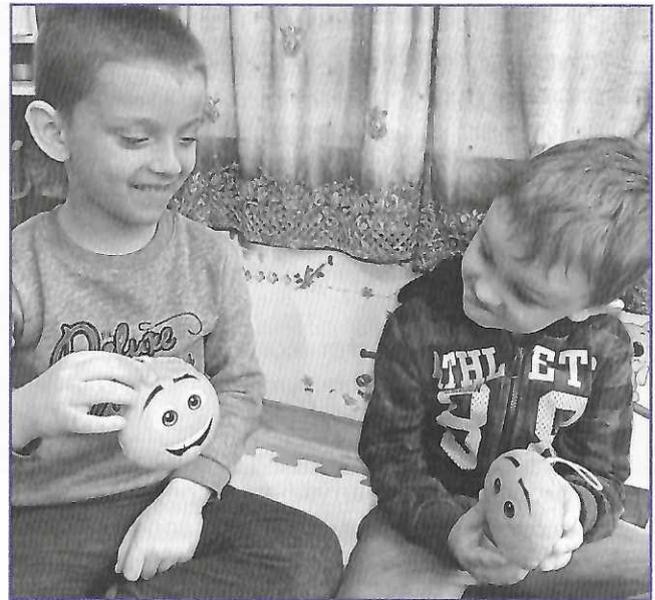
Загальновідомо, що дітям дошкільного віку притаманне наочно-образне мислення. А для сучасних дітей — так званого покоління "альфа" — педагоги і психологи знайшли особливий термін — "кліпове мислення". З огляду на це театр як видовищний вид діяльності незамінний у взаємодії з дошкільниками.

і подіями вистави (“Чому персонажі посварилися?”, “Навіщо персонаж так учинив?”, “Чому автор (режисер) закінчив п’єсу саме так?”, “Чому художник створив саме таку декорацію?” тощо).

- Творчі запрошують пофантазувати на теми сюжету та життя персонажів (“Що було би, якби Колобок утік від Лисички?”, “Якими стануть мишенята через 10 років?”, “Якби ви були чарівниками, як би допомогли персонажам?” та ін.).
- Рефлексивні залучають життєвий досвід дітей, пережиті ними емоції (“Що найбільше зацікавило тебе у виставі?”, “Що ти відчув / відчула, коли персонаж так учинив?”, “Які почуття викликав у тебе цей персонаж? Чому?”, “Як до нього ставляться інші дійові особи?”, “Як гадаєш, як би твоя мама поставилася до вчинків головного героя? Чому?”, “Чи траплялися з тобою ситуації, подібні до тих, у які потрапив персонаж вистави?”, “Чи переживав / переживала ти подібні емоції?”, “Якби ти його / її зустрів / зустріла, що ти йому сказав / сказала би?” тощо).

Ознайомлення з театральними професіями

Ознайомлювати з театральними професіями детально починають дітей старшого дошкільного віку. Хоча, звісно, за умов ретельного планування і систематичного здійснення театральної діяльності

Ляльки-актори й ляльководи
Разом поринули в пригоди

і малюки 3-4 років здатні зрозуміти, хто такі актори, режисери, музиканти, костюмери, касири та ін. У старшому дошкільному віці даємо чітке уявлення про фахівців, що працюють у театрі, та їхні функціональні обов’язки.

Форми роботи з ознайомлення зі світом театральних професій:

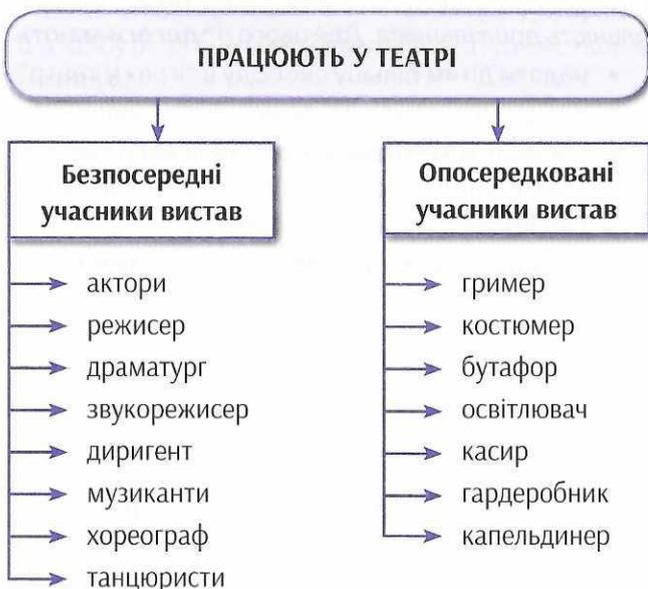
- безпосередні зустрічі з працівниками театру (у ЗДО або в театрі);
- екскурсії до театру (у ЗДО або в театрі);
- дидактичні ігри та читання художньої літератури з теми, розглядання тематичних альбомів;
- діалоги / полілоги педагога й дітей, присвячені театру і театральним професіям;
- тематичні сюжетно-рольові та режисерські ігри.

Якщо вихователі не мають можливості ознайомити дітей з театральними професіями безпосередньо в театрі, вони замінюють екскурсії тематичними міні-атюрами або заняттями-подорожами, присвяченими розкриттю секретів театральних професій.

Театралізована діяльність

Педагог, плануючи й організовуючи театралізовану діяльність, має чітко уявляти **види роботи**:

- 1) театральні вистави, у яких діти є глядачами;
- 2) театральні вистави, які діти готують разом із дорослими, виступаючи в певних ролях (акторів, режисерів, музикантів, диригентів, танцюристів, художників, звукооператорів, костюмерів, суфлерів, касирів тощо).

Формування глядацької культури

Глядацьку культуру розглядаємо як процес сприйняття художнього твору, що передбачає його осмислення та інтерпретацію відносно власної картини світу й життєвого досвіду.

Умови формування глядацької культури дітей дошкільного віку:

- створення відповідного мистецького простору;
- забезпечення естетико-педагогічного контенту (якість, доступність, відповідність віку, гуманно-духовний зміст вистав);
- забезпечення сприятливої психологічної атмосфери (налаштування на перегляд; пояснення незрозумілого; обговорення побаченого, здійснення рефлексії, забезпечення зворотного зв'язку, розставлення акцентів).

Формування виконавської культури

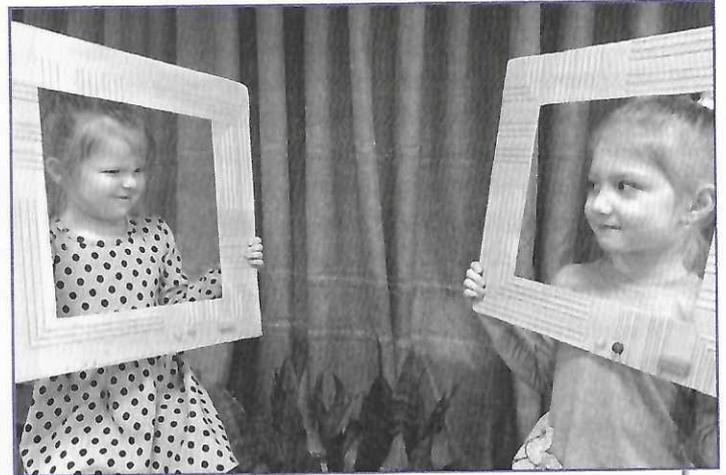
Виконавська культура дітей передбачає:

- уміння “входити в образ” і утримувати його впродовж певного часу;
- уміння передавати характерні особливості художнього образу;
- усвідомлення власних дій та емоцій;
- здатність переносити набуті уявлення в самостійну ігрову діяльність;
- інтерес до театру як виду мистецтва;
- усвідомлення змісту вистави, ідеї, художніх образів літературних творів;
- готовність творити в групі.

У театралізованій діяльності дитина створює образ доступними їй засобами, як-от рух, міміка, інтонація, жести, поза. Театралізовані дії дошкільників мають певні особливості: відкритий контакт і обмін почуттями з персонажами, задоволення потреби в самовираженні, прагнення відтворити улюбленого персонажа та наслідувати його у власній поведінці.

Цінність театралізованої діяльності дітей полягає в:

- її імпровізаційній сутності;
- максимальному саморозгортанні та волевиявленні дітей під час створення сценічних образів;
- задоволенні, яке вони відчувають під час підготовки вистави;
- розвитку уяви як психологічної основи сценічної гри;
- можливості експериментувати зі своїми почуттями, досліджувати й вільно виражати їх;

**Емоції приховувати не станем —
Покажемо їх щиро на екрані**

- можливості для дитячого колективу пережити цілу палітру емоцій та вражень, займаючись спільною творчою справою, тощо.

Загалом театралізована діяльність успішно реалізується в закладах дошкільної освіти. Діти виконують авторські твори (співають, танцюють, читають); імпровізують (складають пісні, створюють різні музичні та художні образи); інсценізують літературні твори. І все ж, на нашу думку, **назріла необхідність внесення революційних змін у театралізовану діяльність дошкільників. Для цього педагоги мають:**

- надати дітям більшу свободу в “іграх у театр”;
- розширити тематику сюжетно-рольових ігор;
- оволодіти методикою театрального тьюторства (супровід-співпраця та супровід-ініціювання);
- стимулювати інтерес дітей до самостійної мистецької діяльності, зокрема театралізованої.

Основний акцент в організації театралізованої діяльності необхідно робити не на результаті — демонстрації театралізованої дії, а на процесі естетичного, емоційного та загального розвитку особистості дитини.

НОВІ АКЦЕНТИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У розділі “Дитина у світі мистецтва” оновленої програми “Дитина” театралізовану діяльність пропонується розглядати крізь призму технології обрзотворення, яку на шпальтах журналу детально розкрила Олена Половіна*. Згідно з концепцією

*Стаття О. Половіної “Дитина у світі мистецтва” — у “ДВ”, 2021, № 2.

театрального образотворення, рівною мірою важливі й образ самої дитини в просторі театрального мистецтва, і образи персонажів театральних вистав, через яких малюк пізнає світ і себе у світі.

У підрозділі програми “Театральне образотворення” запропоновано низку форм, методів і прийомів, покликаних змінити ставлення до театру дорослих і дітей, які представлено у відповідних рубриках.

1. Дитяча академія уважного (емоційного, допитливого, свідомого) глядача (усі вікові групи)

Мета: формування в дітей основ глядацької культури (створення відповідного настрою і налаштування на перегляд вистави; заохочення до емоційних реакцій на її події; ознайомлення з різними видами театрів).

2. Студія “Маленький актор” (середня, старша групи)

Мета: формування виконавської культури дітей; розвиток уміння працювати над образом.

3. Театральні арабески (старші групи)

Мета: ознайомлення з феноменом театральної атмосфери, світом театральних професій, театральним мистецтвом різних країн.

4. Театральний простір

Мета: створення сценічного простору, декорацій та атрибутів для інсценування літературних творів та етюдів.

У контексті технології образотворення авторами програми визначено види театралізованої діяльності.

Види театралізованої діяльності дошкільників

- За способом організації: індивідуальні, парні, групові, колективні ігри.
- За змістом театралізованої діяльності: пантомімічні етюди; інтонаційні етюди; інсценування літературних творів.
- За наявністю допоміжних матеріалів:
 - + без матеріалів; костюмовані; імітаційні (пальчиковий театр, театр долоньок);

* * *

Любов до театру виростає з насиченого й небуденного середовища, у якому кожна дитина може відчути себе чарівником, пізнати світ почуттів, своїх та інших людей, задовольнити потребу в самовираженні. Створити таке середовище та подарувати малятам незабутні враження від зустрічі з театральним мистецтвом, емоції, які вони захочуть пережити знову і знову, — у цьому й полягає наше пріоритетне завдання, якщо ми прагнемо виростити людей емоційно здорових, гармонійно розвинених і висококультурних. ●

Ми граємо казку про лиску та зайця.
Це називається ДРАМАТИЗАЦІЯ!

+ атрибутивні (театр ляльок, театр іграшок, театр пляшок, театр ложок, театр склянок, театр шкарпеток, театр рукавичок тощо).

Орієнтовну тематику творів і видів роботи диференційовано за двома векторами:

- спрямовані на формування глядацької культури дітей:
 - + малі фольклорні форми;
 - + українські народні та авторські казки, казки народів світу; вірші;
- спрямовані на формування виконавської культури дітей:
 - + пантомімічні етюди (художній образ створюється за допомогою міміки, жестів, пластики тіла);
 - + інтонаційні етюди (вправи для розвитку акторської майстерності, зокрема відпрацювання мелодики мовлення, ритму, темпу, наголосу);
 - + інсценування літературних творів (пріоритетом є не відтворення тексту, а проживання певних образів за допомогою засобів театралізації);
 - + інсценування віршів-діалогів, казок, оповідань.